

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૅપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૫૨૦૭

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ

પ્રાચીનો ધર્મ

વિષય

૧-૧૨

શાન્તી

અને

પ્રપંચીનો ખ્યાર.

કપાળી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

જેશંકર ત્રીકમજી અમરેલીવાલા.

‘મિદ્ધ પ્રવાનું’ કકાળું, નાણાવટ—સુરત.

અપનાર—કોરદાસ માનસીંગ

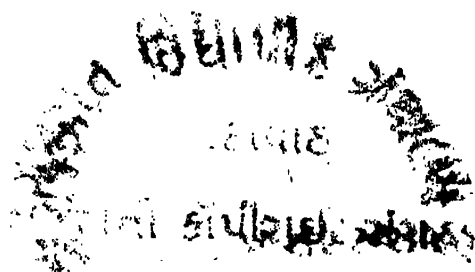
‘અપનાર’ કકાળું,

‘જેનવિકલ્પ’ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ—ગાંધીના ઇતિહાસ
સુરત.

કીમત એક આનો.

૭

4209

શાન્તા અને પ્રપંચીનો ખ્યાર.

“ માણુશ નહિ બળવાન પણ સમય ખરે બળવાન
આજે ગ્રીષ્મ ઋતુએ પોતાની પ્રબળ સત્તા ફેલાવતી સમ
સમાટ કરતી ચાલી જાય છે, સંધ્યા થવાનો સમય આવી
પહોંચ્યો છે, સુર્યનારાયણ પોતાના તેજસ્વી કિરણો વડે
પૃથ્વી ઉપર સુવર્ણ ગાલીચો બીછાવી શાન્તિ આપી રહ્યો છે.

આવા સમયમાં સુર્યનારાયણના પવિત્ર કન્યા તાપી
પોતાના શુદ્ધ જળથી દરેક મનુષ્યને મંદ મંદ પવનની
મીઠી લહેરથી અને જળચરો પોતાના બીણા બીણા સ્વરથી
ઉરી મનુષ્યને આનંદ આપવા તૈયાર થયા છે.

એવે સમયે ગામ સુર્યપુરના મોટા મોટા સાહુકારની
સ્ત્રીઓ વસાહતકારો સહુ માથે પાણીના બેટા લઈ પાણી
ભરતા સ્ત્રીઓના ટોળા જવા લાગ્યા છે, ત્યાં આગળ આપણી
વાર્તાની નાયકા શાન્તાગવરી પણ પોતાની સરખી સાહેલીને
માથે તેડી જળ ભરવા ચાલી આવે છે ત્યારે પ્રથમ પહેલા

જુઆ બોલી-બહેન બેતો ખરી આજનો દિવસ કેવો
ગરમ રળીયામણો લાગે છે. સુર્યસુતા પોતાનું પ્રચંડ
વર ધારણ કરી સર્વને આનંદ આપી રહ્યા છે. ચંદ્રમા
આ સપ્તીને કેવો શોભાવી રહ્યો છે અને શુક્ર, કોકિલા,
ચર, સારંસ, હંસ, ખપેયા પોતાના મધુર સ્વરથી આ

ને ગજ્જરી રહ્યા છે. પણ બહેન મારે આપને જ

કહેવાનું છે જો રજા હોય તો કહું.

શાન્તાગવરી-ગાંડી વળી રજા શું ને વાત શું તારું

જે કહેવું હોય તે સુખેથી કહે શા મારે અટકે છે વાર ?

વિજયા-બહેન જો સાંભળ, આ બાગની રચના અને
આ મીઠા મીઠા મંદ પવનની જીણી જીણી લહેરોથી પણ
આપ શીતળ ન થયાને શું ?

શાન્તાગવરી-સહજ હાસ્ય કરતા બોલી, ઘેલી
હું તો શીત છું.

વિજયા-પણ બહેન આપ શીતળ હો તો લહે પણ
આ બાગની અને રૂતુની બધી સુખપ્રદ સામગ્રીઓ
જણાય છે કે આપ શીતળ ન થયા.

શાન્તાગવરી-બહેન બોલ જોઈએ કે હું શીતળ
કેમ ન થઈ શકી.

મધુરી-બહેન આપના લલાટે બાજેલા પ્રસવેદના સુ-
ગંધિંદુઓથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે આપ શીતળ બધી થ

શાન્તાગવરી-ઘેલી એ પ્રસવેદનું કારણ શું

વિજયા-તો બહેન આટલામાં સહજ

આપ શ્રમીત થયા છો તો પછી આપના મારે

પર કોરોતોરે કયા લાગ્યશાળી પુરૂષને નિર્માણ કીધે હશે

શાન્તાગવરી-પણ સખી માહરો એવો નિય

કે બનતા સુધી પરણવુંજ નહિ. પરણી સંસારશાળાના અનુભવથી થવામાં શું સાર છે તે તુજ વિચારને.

વિજયા—પણ બહેન આપ અમારા સમન્તવ્યાથી સમજી નહિ શકો પણ જ્યારે આપ કોઈ વિર ઉદાર, સરલ, શુણવાન અને વિદ્યવાન બહાદુરના પ્રસંગમાં આવશે ત્યારે તમને તમારી મેળેજ ખબર પડવાની, પણ બહેન તું માફ વાક્ય ભૂલી નહિ જતી સમજીને ધ્યાનમાં રાખજે.

શાન્તાગવરી—પણ બહેન આપણે અહિંયા કેટલાક વખત સુધિ ખાલી રોકાવું છે પણ હાલનો જમાનો બહુ વિપરીત છે, કહેવત છે કે વિનાશ કાળે વિપરીત બુદ્ધિ એ કહેવત જુઠી નથી માટે ચાલો આપણે હવે પાણી ભરી આપણી સખીયો સાથે ઘેર જઈએ.

પ્રીય વાચનાર મહાશયો ને પાઠકગણો હવે આપણે આપણા પ્રેમ ઘેલા રમણીક તરફ નજર ફેરવીએ અને તેના ગૌર વહનનું વર્ણન કરીએ જેથી મનુષ્ય વર્ગમાં બીજા પ્રેમી મનુષ્યોના ધ્યાનમાં રહે.

રમણીક—આહા, હોસ્ત પ્રીતવિહારી દેખ તો ખરા એ સુંદર રાજ કન્યાની સુંદરતા તો દેખ કેસા ઉસ્કા મધુર સ્વર હે કેસી ઉસકી પતલી કમલ દેખકર મેરા હિઆકુ લબક જબક હોખતા હય એ પરી ઇદ્રકા ઘરકી અધિર જમીનપે નાટયારંભ કરનેકુ આઈ હય ઉસ્કા સમાગમ મર

મેરસે કબી ન હોગા ઉસ્કા સીવાય એ જીદગી વૃથા હૈ.

શ્રીજળીહારી-દોસ્ત રમણીક દેખતો સહિ, એ પરી!
ઉસ્કી સખીકી સાથ પાણી ભરી ચલને લગી.

રમણીક-ધન્ય છે વિધાતા તારી ગતિને કે તે આ
આર્યભૂમિપર આજા સ્ત્રી રત્ન પેદા કીધા છે આમ બોલતો
તે નીચે પ્રમાણે ગાન કરવા લાગ્યો.

વસન્ત તિલકા વૃત.

રે....રે....સુન્દરી મધુર રસકેલી નવેલી,
તારી છબી સકળ મુજ અન્તરમાં વસેલી;
તું ઉર્વશી ઠસી ચીત મોર ઘેલી,
પામ્યો મહાત નિરખી પ્રીયને ઉભેલી.

વાહ-વાહ, શું તેનો મીઠો સ્વર જાણે કેમ કાયલ
કાલી ટહુકાર કરી રહી હોય તેની આલતો જાણે હરણીની
માફક ચટકતિ અખોડી તો જાણે કાળી નાગણી આખતો
જાણે કેરીની ફાડ મુખતો જાણે ચન્દ્રમાંએજ વાસ
કરી આપ્યો હોય તેમ ભાસે છે તેના વદનમાં તો જાણે
તેલ સેંટ લવંડર અતરૈયી પણ પુર બહારમાં લપકી રહ્યા
છે ઠંઠમાં કેવો મધુર સ્વાદ સમાયલો છે ગળામાં ?
નયસીદાર મુગંધીબી મોગરાનો હાર ખાલી રહ્યો છે તે
તે પુલનો મુવાસ લેનાર ભમર કોણ કુશે આમ બોલ
પાછો નીચે પ્રમાણે ગાન કરવા લાગ્યો.

રાગ ઉપર પ્રમાણે.
 પંકજ સુગંધ લેવા ભરો ધસે છે,
 સ્પૃષ્ટ દેખી કળીને પાછો ખસે છે.
 ભરેથી વાગ્યા નહિ તે રૂઝશે,
 વિખુટો પડુ તદ્દપી પ્રીય પ્રાણુ જાયે.

પ્રભુ મેળવે તો આવી સુંદરી મેળવજો નહિતર આ
 ભારત નરોના દુઃખી થતા આત્માને શાંતી આપી તારા દર-
 ખારમાં બોલાવી સદાને માટે સુખી રાખજો પણ ચાલ તો
 ખરો આમ હિમતહારે કાઢ થવાનું નથી માટે ચાલ પુછ
 તો ખરો કે તે સ્ત્રી કોની પુત્રી છે અને કયે ઠેકાણે રહે
 છે તે પુછ પછી જીજી વાત આમ વિચાર કરી તે આગળ
 આલ્યો અને મનમાં બડબડવા લાગ્યો કે શુ મદનરાજે
 તેના યુવાવસ્થા ઉપર પોતાની પ્રબળ સત્તાની સ્વારી
 બીછાવી દીધી છે મદનની મસ્તીમાં મૃગનયની
 ચાલી જાય છે. આહા !

ગાયન

મસ્ત બની જોખન મદન મદમાતી,

મૃગનયની ગજ ગામની કામની.

પતલી કમર લચકાતી જાતી વા વા.....મસ્ત.

ચંચળ નયન અંજન સાર,

કૃષ્ણી સમાણી બુસણધારી વા વા નારી નજરેકારી,

મસ્ત બની જોખન મદન મદમાતી.

શ્રીજમિહારી-દોરત રમણીક ચાલો હવે આપણે આપણા ઘર તરફ જઈએ કારણકે તે મનમોહના પણ તેની સખીઓ સાથે ચાલી જાય છે માટે આપણે પણ ચાલો.

રમણીક-ભાઈ શ્રીજમિહારી આપ જરા ઉતાવળા આગળ જાઓ હું આપની પાછળ પાછળ ચાલ્યો આવું છું.

શ્રીજમિહારી-ભલે હું જાઉં છું તમારે જ્યાં જવું હોય ત્યાં સુખેથી જાવ પણ મારા ગયા પછી આપ પસ્તાશો હો માટે માનો અને મને રજા ન આપો.

રમણીક-પસ્તાવો શાનો થવાનો છે ભલા તે તો કહે હું બધું સમજી છું કે તારે મને શીખામણ દેવાની જરૂર નથી માટે આપ હવે સુખેથી સીધાવો.

શ્રીજમિહારી-બહુ સાફ, હું જાઉં છું પણ યાદ રાખજો કે હેરાન પાડો કરીશ ત્યારે માફ હૃદય શાંત થાશે આમ કહી જાય છે.

રમણીક-જીવ ચાલ હવે આગળજઈ પેલી બાળાના અમૃત ઝરતા બિંદુડાને વિશુવા શક્તીમાન થાવ આમ કહી આગળ ચાલ્યો.

શાન્તાગવરી-બહેન વિજ્યા આ સામે જે હમણા પુરૂષ ગયો તે કોણ હશે જો તો ખરી તેણે મારી એક ચોરી કરી છે.

વિજ્યા-બહેન તું તો ઘેલી થઈ કે હવે થવાની,

ચાલ સીધી ઘેર, નહીં તો દિવાની બની જશે તો અમદા-
વાદમાં મેટ હોસ્પીટાલમાં મોકલવી પડશે.

મધુરી-વિજ્યા, બાંહેન માફ મન પેલા દુર ઉભેલા
માણસમાં લિન થઈ ગયું છે માટે ચાલ તેને જલ્દિયા
બોલાવી લાવીએ તો કાંઈક આરામ થશે.

શાન્તા-વિજ્યા, જા મારા ચીતચોરક ચંચળ
ચોર મનમોહકમોર વિજ્ઞાધારી કાનને લાવજા લાવ નહિતર
મારો જીવ આ વખતે પરલોક પામશે.

ઓ ભારત માતા તારી વિયોગી બાળાપર દયા કર અને
તેના દુઃખી થતા અંતઃકરણને શાન્તી આપ ઓ ચન્દ્રમાં
જ તારી શાન્તી પ્રસરાવી સર્વેના દુઃખી જીવનને શાંતિ
આપે છે તો મારા જીવનને કાં શાન્તિ આપતો નથી
સાગર દેવ તમે પણ આ ટાણે બની નીરહય કેમ બેઠા છો
આકાશમાં રહેનારા દેવતાઓ તમે મારા પ્રેમીને જલદી
આપો મારા આ યુવક બાગનો બળતો વિરહ શાન્ત થાય
આવો ક્યા છે મારો પ્રાણનીયત હાર ક્યા છે.

આ પ્રમાણે કલપાંત કરતી નીચે પ્રમાણે ગાવા માડી.

રાગ સોહણી.

મુજ લાડીલો કોઈ લાવીદે

અલ્યા બાડ તુ દે

રે આકાશ તુ દે

રે મુજ-

ઓ વિશ્વ તુ દે

ઓ ધરતી માત તુ દે

ર મુજ-

સાગર દેવ તુ દે

ચન્દ્રમાં તુ દે. રે....મુજ લાડીલો કોઈ લાવીદે

મધુરી મધુરી કેમ કાંઈ બોલતિ નથી તમે પણ છેક
નીરદયતા બની ગયું કે શું;

મધુરી-બહેન શું છે આપની પાસેને પાસે અમો
તો ઉભી છીએ બહેન ચાલ હવે ઘરે અહિયા કોઈ
છેજ નહિ માટે ચાલ.

શાન્તા-મધુરી જ સામેથી તેડી લાવ.

મધુરી-બહુ સાફ બહેન બવ છું તેડી લાવું છું
વિશ્વયા જ પેલા સામે ઉભા તેને અહિયા બોલાવી લાવ.

વિશ્વયા-બહેન બવ છું અરે લાઈ તમને કાઈ દવા
આવડે છે જો આવડતિ હોય તો અમારી બહેન શાન્તિને
દવા આપી આરામ કરશો.

રમણીક-બાઈ હું આવું છું અને તેમની તબીયત બેઈ
દવા આપીશ.

વિશ્વયા-બહેન લે આ સામે ઉભેલા માણસને તેડી
આવી છું.

શાન્તા-અરે ઓ બલા માણસ આપ જાતે કોણ છે
અને તમારું નામ શું વળી ગામ કયું તે જણાવવા હરકત
ન હોય તો જણાવશો.

રમણીક-મારું નામ રમણીક છે મારું ગામ કાઠી-
યાવાડમાં આવેલા વિશાળ પ્રદેશ ગીરનારના છાયામાં ભુના-
ગઢ છે ત્યાંનો હું વતની છું અને અહિયા નોકરી કરું છું
વળી અમો જાતના રજપુત છીએ. હવે આપ ફરમાવો.

શાન્તા-આપે મારી એક ચીજની ચોરી કરી છે તે
પાછી આપવા કૃપા કરો શા માટે છીનવી આવ્યા જાઓ
છો. માટે આપો તે તમને ઉપયોગી નથી.

રમણીક ચતુર હતો એટલે તુરત સમજી ગયો અને
બોલ્યો આપની મે ચોરી કરી છે તે ખરી પણ સાબીત
કરી આપવી પડશે.

શાન્તા-વારૂ સાબીત કરી આપું તો પછી શીક્ષા
સહન કરવી પડશે.

રમણીક-બહુ સારૂ સતર વખત સહન કરીશ.

શાન્તા-તમે તમારા મનને પુછો કે નહીં છે કે નહિ.

રમણીક-મે મારા મનને મારા કબજામાં સજડામાંથી
લીધું છે તો મારે પુછવાની જરૂર નથી.

શાન્તા-ત્યારે આપે મારૂ મન હરણ કરી લીધું છે
તે પાછું આપો.

રમણીક-વળી મન કેવું અને કેવું કામ આતો ભરમ
ગે છે.

શાન્તા-કેમ પાછા અટકી ગયા ચોરેલી ચીજ પાછો

આપવી તો પડશે પારકી ચીજના ધણી થવાતું હશે કે
વાહરે વાહ સાહુકાર તો ચીનના જણાવે છે.

રમણીક-બહુ સાડ તમારી ચોરેલી ચીજ પાછી
આપું તા તેને રાખશો ક્યા અને તેનો ઉપયોગ શું કરશો
કહો ભેદએ.

શાન્તા-તેને મારી મુકરર કરેલી જગ્યાએ રાખીશ
અને તેનાથી યોગ્ય કામ લઇશ આપ આપવા વિલંબ શા
માટે કરો છે આપો સત્વર આપો !

રમણીક-બહુ સાડ આવો અને લ્યો તમારી ચોરેલી
વસ્તુ આપું વાડું.

શાન્તા લાવો કહિ પાસે જાય છે.

શાન્તા-રમણીક મારે આપને કાંઈ કહેવાનું છે. બે
આપનો હુકમ હોય તો કહું.

રમણીક-બહુ સાડ જે કહેવાનું હોય તે સુખેથી
કહો હવે શા માટે શરમ રાખો છે જે કહેવાનું હોય તે
સત્વર કહો.

શાન્તા-રમણીક આપે મારો નિશ્ચય તોડ્યો છે હું
આપને શું કહું મહને ખબર નહોતી કે એક સમય એવો
આવશે કે જે કાળે હું આવું પરિણામ પામીશ.

રમણીક-શાન્તા આપ સુસ્ત થઈ વિચાર કરો તે
યોગ્ય છે ખરો પણ મારે જરા આપને કહેવાનું છે બે આજ્ઞા
હોય તો કહું.

શાન્તા-બહુ સારૂ જોકે નહિ પણ અનેક ફરમાવો રહે હુંમ છે.

રમણીક-મારે આપને પરણવાની ઇચ્છા છે તે આપના માતા પિતાને આપ જ્યારે આ વાત જાહેર કરશો ત્યારે તમારા આત્માને દુઃખ થશે પણ આપના માટે તો કોઈ મોટા રાજ્યસ્થાનનો માલીક જોઈએ વળી આપના માતા પિતા આપને જ્યારે કોઈ મોટા રાજ વૈભવવાળાની સાથે આપનો સંબંધ જોડે ત્યારે આપ મને વિસરી જશો.

શાન્તા-રમણીક હું મોહટા રાજ્યસ્થાનના કે વૈભવવાળાને આહતી નથી હુંતો ફક્ત વિદ્યાવાન તથા શક્તીવાનનેજ આહું છું વળી મારે જે જોઈએ છીએ તે મને આપના તરફથી સમ્પૂર્ણ રીતે મળી શકે તેમ છે વળી મારે મારા માતાપિતાની પાસેથી રજા મેળવવી છે માટે આપ તે બાબત બેચીકર રહો.

રમણીક-શાન્તા વળી આપ મહારા જેવાને પરણી શું સુખી થવાના છે માટે આપ મહને બુલી જાઓ.

શાન્તા-રમણીક તમે શા માટે ફીકર કરો છો જ્યાં આગળ માતા પિતાની સન્મતિ થઈ તો પછી બીજાનું કંઈ ચાલે તેમ નથી માટે ધીરજ ધરો.

રમણીક-દયો હવે રજા લઉં છું કારણકે બ્રીજબિ-હારીનું મેં અપમાન કરી કાઢી મુક્યો છે તેણે આપણા સુખના માટે ઉલટા વિચાર બાંધ્યા હશે માટે મને આ

વખતે રજા આપ હું પાછો મળીશ.

શાન્તા-બહુ સાફ પણ હવે આવતિ કાલે શ્રીકાશી-
વીશ્વનાથને મંદીરે દર્શન કરવાને હું મારી સખીની સાથે
જવાની છું તો ત્યાં આગળ સાડાચાર વાગે આવી મળજો.

રમણીક-શ્રીકર કરશે નહિ હું પણ ખરાખર ટાઇ-
મસર આવીશ માટે લ્યો હવે રજા છે.

શેર.

શાન્તા-જસો નહિ છોડી મને વાહાલા પ્રાણાધાર,
મુખ સંપત જ્યારે થસે જ્યારે જોશું નાથ;
તમવિણ અવર ગમે નહિ પ્રિતમ પ્રાણ પુનીત,
રદય કમળ વર્ષા રદ્યા સદા સુકોમળ રાય.

રમણીક-તનમન માહર તુજ છે વાહાલી પ્રાણાધાર,
પડુ વિખુટો આજ હું મુકી દૈવ આધાર;
સાહક જેનો શ્રીહરી ધરજે હરનિસ ધ્યાન,
કરશે રક્ષા તાહરી વાહાલો જગદાધાર.

રમણીક-લ્યો શાન્તા રજા છેને.

શાન્તા-બહુ સાફ પધારજો.

વિજયા-બહેન શાન્તા ચાલો હવે બહુ વખત વિતિ
ગયો છે માટે ઘરે રાહ જોતા હશે માટે ચાલ.

શાન્તા-બહુ સાફ બહેન ચાલ.

પ્રકરણ બીજું.

પ્રપંચજાળ.

પ્રીય વાંચકો હવે આપણે અપમાન રહિત ભાગેલા પ્રીતિવિહારી તરફ દૃષ્ટિ ફેરવીએ કે તેણે આપણી ભોળી બાળાને ફસાવવાને માટે પ્રપંચજાળ પાથરી વિચારમાળાના થોડા દોડાવવા લાગ્યો અને આખેહુખ ચીતાર પ્રીય વાચક વર્ગને બતાવવાનો મારો પણ અપુર્વ વિચાર છે.

વાંચનાર હવે આપણે આટલું વાંચી સમજવાનું છે કે તેણે આપણી નવથોવનવાન સ્વરૂપવાળી શાન્તાગવરીને ફસાવવાને માટે સઘળી બાળ ગોઠવી રાખેલ છે તેનું વર્ણન કહીએ શાન્તાગવરી પોતાની સખીઓને સાથે લઈ પોતાના હાથમાં સુવર્ણની થાળમાં પુજન સામગ્રી અબીલ શુભાલ બીલીપત્ર આદિ પદાર્થ લઈ શંકરને મંદીરે આવી પહોંચ્યા છે ફરેક સખીના હાથમાં સુગંધીદાર પુષ્પહાર રહી ગયા. આંતકપાળમાં સુવર્ણ રહિત રક્ત ચાંદ્રો શોભી રહ્યો છે બધે કે એ શું આકાશમાંથી સાક્ષાત ઉતરી આભામંડલને શોભા આપી રહ્યા હોય એમ લાગે છે. શાંતા તેની સખી સાથે શંકરની સ્તુતિ કરતા આવે છે.

સ્તુતિ.

ગાયન.

સર્વ સાહેલી—

નમન નમન ચરણુ ગવરીનાથ,

દક્ષદમન દક્ષદમન ચરણુ ઉમાનાથ—નમન.

અર્ધઅંગ પાર્વતીસંગ બિરાજે છે વામા ઉછંગ,

હાકહમરૂ સાથ વિષ્ણુ ગૃહ છે હાથ—નમન.

સર્વ સાહેલીસહ શાન્તા પુજન કરી એક તરફ પ્રદ-
ક્ષણ કરતી આવે છે. ત્યાં એકાએક જેમ વિજળીનો ગડ-
ગડાટ થતો અવાજ કાને પડ્યો ત્યાં સર્વ ગલરાટમાં પડી
ગયા તેવામાં શાન્તાને ઉપાડી શ્રીજીવિહારી તથા તેનો મિત્ર
હિપાડી ચાલ્યો ગયો.

શાન્તા વિલાપ કરે છે.

શેર

હાય કર્મ પુટયું માહરું દુષ્ટ હાથ હું પડી

ચેયર સંગે રંગમાં આનંદે રમતિ હતિ

એ સમયમાં મુજને પાપી લઈ ચાલ્યો

જગત પિતા રક્ષા કરો આહ કર ગૃહો

અરે ઓ લલા માણસ આપ આમ મને ન પાનક

ઉપાડી કયાં લઈ જવા ધારો છો મેં આપનું શું બગાડ્યું છે

આપ મને કયા લઈ જવા ધારો છો.

શ્રીજીવિહારી—બાળા હું આપને મ્હરા સાથે પ્ર

બાંધવા લાગ્યો છું.

શાન્તા—અરે ઓ ભલા માણસ મને
સાથે પાછો મુકી આવ તેમાં તુને કશયદો.

શ્રીજખીડારી—મારે કશયદો નેતરતો નથી
સાથે પ્રીત કરવાની જરૂર છે જો માનશે તો સાડું છે
ખળાત્કાર કરવો પડશે.

શાન્તા—જરા વિચારીને બોલ તારી પ્રીત સ્વીકાર
કને હું ચોગ્ય નથી, તારી પ્રીત સ્વીકાર કરવાને તારી મા
તઇયાર છે.

શ્રીજખીડારી—બાબા હું તારી જોડી છું માટે આપ
તે સ્વીકાર કરો.

ગાયન.

બોલો અબજા વિચારી હું છું જોડી તમારી જોડી,
શું કરો વિવાદની વાતડી.

શાન્તા—બોલ દુષ્ટ વિચારી ખેંચી કાઢું જીભ તારી.

નહિ કદી એ એ વાત થનારી.

જખીડારી—સ્વીકાર સલુણી ડર નહિ ધાર.

શાન્તા—ખાશે યમ માર.

જખીડારી—કર પ્યાર દીલદાર.

શાન્તા—મન વિચાર તુ ગમાર આવાર ફીટકાર શા માટે
ફાંફા મારે. અતે ગારામાં ગોથા ખાવાનો બોલ દુષ્ટ
ખેંચી ક તારી નહિ કદીએ એ -

હું બુદ્ધીના રાક્ષસ તને હું હજી પણ કહું છું કે
યાંથી લાગ્યો છે ત્યાં આગળ પાછી મુકી આવ તે
કાયદો છે નહિતર તુકશાન છે તે નક્કી સમજજો.

શ્રીજળિહારી-તને આવા અયોગ્ય ભાષણ કરવા
કે કાણે આપી.

શાન્તિ-તમારા તરફના અસાધારણ પ્રેમે, તમારા પ્રેમને
હું સત્કાર કોઈ રીતે કરી શકની નથી માટે વિચાર અને આવે
મનુષ્ય જેવો ઉત્તમ દેહ ધારણ કર્યો છતાં પણ અધમ કૃત્ય
આરંભતા તને જરા પણ ડર નથી લાગતો જરા પરમેશ્વરનો
ડર દીલમાં ધાર વળી જ્યારે માણસનો મરણ કાળ
આવે છે ત્યારે તેને કોઈપણ સદુપદેશ કરે તે તેના
શ્વામાં ઉતરતો નથી અને આ બાહી મોહની ભ્રમણામાં ભમ્ય
કરે છે હે ભલા માણસ મને તારાપર વારંવાર કહેવાને મા
તીવ્રસ્કાર વૃદ્ધિ છુટી રહી છે તે કદાપી કાળે શાન્તિ થ-
નથી માટે સમજે તો સાફ.

શ્રીજળિહારી-બાળા જરા વિચારીને બોલ ને
મરણને શરણ થઈ તારા માથે બળાત્કાર કરવો પડશે મા

અપૂર્ણ.

આગળ બીજા ગામાં

